

Korte risicobeoordeling

***Pseudopityophthorus minutissimus* (Zimmermann) & *P. pruinosus* (Eichhoff) (EU – Q)**

Naam waaronder gereguleerd: *Pseudopityophthorus minutissimus* (Zimmermann) & *Pseudopityophthorus. pruinosus* (Eichhoff)

Categorie: Insecten en mijten

Datum: december 2019

1. Verspreiding, waardplanten en belangrijkste pathways

Verspreiding

Europese Unie: geen meldingen (EPPO Global Database, 01.05.2019)

Buiten de Europese Unie: *P. minutissimus* komt voor in de Verenigde Staten (VS) en Canada. *P. pruinosus* in de VS en in Mexico, Honduras en Guatemala.

Waardplanten

Quercus-soorten (eiken) zijn de belangrijkste waardplanten (main hosts), maar beide *Pseudopityophthorus* soorten zijn ook op ander boomsoorten gevonden (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2019).

Belangrijkste pathways

1. Hout en bast van *Quercus* spp.

2. Samenvatting risicoscores

Parameter(combinaties)	Score	Schaal
Kans op een besmetting (P1-P2)	2	1 - 5
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) (P1-P3)	2	1 - 5
Kans dat het organisme officiële uitroeimaatregelen overleeft (P4)	4	1 - 4
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) ondanks officiële uitroeimaatregelen (P1-P3, P4)	4	1 - 6
Directe impact voor de teelt op perceelsniveau	1	1 - 5
Directe impact voor de teelt nationaal	1	1 - 9
Potentiële impact voor de export nationaal	2	1 - 9
Directe impact voor de groene ruimte	1	1 - 5

3. Risicoscores

Per onderdeel vindt u de risicoscore en de schaal [minimaal - maximaal mogelijke score]

P1 (associatie met pathway): 2 [1-5]

Biologie

Beide soorten kennen twee generaties per jaar. Jonge adulten maken voedingswonden op jonge taken en twijgen, in blad- en vruchtstelen en knoppen van *Quercus*. Deze wonden kunnen mogelijk als ingang voor secundaire besmettingen van schimmels fungeren.

Wet- en regelgeving

Import van bast, zonder andere delen, van *Quercus* L., met uitzondering van *Quercus suber* L. is verboden (Uitvoeringsverordening 2019/2072, Bijlage VI, punt 5).

Voor hout van *Quercus* L. m.u.v. houtsnippers, zaagsel e.d. uit de VS geldt: het hout is

- zodanig gekantrecht dat het ronde oppervlak is verdwenen, of
- vrij van bast en heeft een vochtgehalte van minder dan 20%, of
- vrij van bast en is ontsmet is door middel van een passende behandeling met warme lucht of heet water, of
- gezaagd met of zonder resten van schors en bast en is kunstmatig gedroogd tot een vochtgehalte van minder dan 20%.

(Uitvoeringsverordening 2019/2072, Bijlage VII, punt 90).

Voor houtsnippers, zaagsel e.d. van *Quercus* uit de VS geldt: het hout is/heeft:

- kunstmatig gedroogd tot een vochtgehalte van minder dan 20%, of
- een passende fumigatie ondergaan, of
- een hittebehandeling ondergaan (minimaal 56°C – 30 min).

(Uitvoeringsverordening 2019/2072, Bijlage VII, punt 91).

Vondsten en intercepties

Er zijn geen vondsten en intercepties bekend (EPPO Global Database, Europhyt, 29.12.2019).

Score

Er zijn geen intercepties bekend. Import van 'bast zonder andere delen' van *Quercus* spp. is verboden in de EU. Voor hout en houtsnippers van *Quercus* spp. uit de VS gelden specifieke vereisten, maar niet voor hout uit de andere landen waar de soorten voorkomen (score 2).

P2 (transfer): 4 [1-5]

De pathway is hout, het organisme kan zich buiten vestigen en waardplanten (eiken) komen algemeen voor.

P3 (kans op vestiging na transfer): 4 [1-5]

Beide soorten kunnen zich buiten vestigen en voor elke soort geldt dat ten minste twee individuen van verschillende sekse (of een zwanger vrouwtje) zijn nodig voor het initiëren van een populatie.

P4 (kans overleven uitroeiactie): 4 [1-4]

De kans op een vroege detectie is klein omdat de soorten vooral secundaire plaagsoorten zijn en eiken algemeen voorkomen met name in het oosten van Nederland.

Effect op perceelsniveau: 2 [1-5]

Pseudopityophthorus minutissimus en *P. pruinosus* zijn vooral secundaire plaagsoorten (tasten voornamelijk afstervende en dode bomen aan). Ze zijn gereguleerd omdat ze de schimmel *Bretziella fagacearum* kunnen overdragen, maar hun relevantie als vectorsoort is discutabel

(EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2018; EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2019). Zie ook de korte risicobeoordeling van *B. fagacearum*.

Mate van verspreiding: 1 [1-4]

Omdat het vooral secundaire plaagsoorten is de inschatting dat bij vestiging in Nederland ze niet veel op boomkwekerijen zullen voorkomen (score 1).

Productiewaarde-teelt: 2 [1-6]

De productiewaarde van 'laanbomen/parkbomen en spullen' en 'bos- en haagplantsoen' was samen ten minste 157 miljoen euro in 2018. Niet bekend is welk deel hiervan eiken betreft en de productiewaarde van eiken wordt grofweg geschat tussen de 5 en 20 miljoen euro (score 2).

Impact op de groene ruimte: 1 [1-5]

Beide soorten tasten voornamelijk afstervende en dode bomen aan. Ze kunnen mogelijk optreden als vector van de quarantaine schimmel *Bretziella fagacearum* maar deze schimmel komt niet voor in Nederland en andere EU-lidstaten (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2018).

Export-maatregelenniveau: 3 [1-4]

De soorten tasten voornamelijk afstervende en dode bomen aan en boomkwekerijen zijn mogelijk vrij te houden van beide soorten.

Productiewaarde-export: 2 [1-6]

Zie Productiewaarde-teelt

4. Referenties

EFSA_Panel_on_Plant_Health, Bragard C, Dehnen-Schmutz K, Di Serio F, Gonthier P, Jacques M-A, Jaques Miret JA, Fejer Justesen A, MacLeod A, Magnusson CS, Navas-Cortes JA, Parnell S, Potting R, Reignault PL, Thulke H-H, Van der Werf W, Vicent Civera A, Yuen J, Zappalà L, Grégoire J-C, Kertész V & Milonas P, 2019. Pest categorisation of *Pseudopityophthorus minutissimus* and *P. pruinus*. EFSA Journal, 17, e05513. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5513>

EFSA_Panel_on_Plant_Health, Jeger M, Bragard C, Caffier D, Candresse T, Chatzivassiliou E, Dehnen-Schmutz K, Gilioli G, Grégoire J-C, Jaques Miret JA, MacLeod A, Navajas Navarro M, Niere B, Parnell S, Potting R, Rafoss T, Rossi V, Urek G, Van Bruggen A, Van der Werf W, West J, Winter S, Boberg J, Gonthier P & Pautasso M, 2018. Pest categorisation of *Bretziella fagacearum*. EFSA Journal, 16, e05185. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5185>

5. Afkadering

Dit is een korte risicobeoordeling om een indicatie te krijgen van het risico van het organisme voor Nederland. Er is geen uitvoerig literatuuronderzoek gedaan. Nieuwe informatie over bijvoorbeeld de biologie of het verspreidingsgebied van het organisme kan aanleiding zijn om de risicobeoordeling aan te passen. Daarnaast kunnen door aanpassing van wet- en regelgeving, handelsstromen e.d. risico's wijzigen in de tijd.

De 'potentiële impact voor de export' wordt voor een belangrijk deel bepaald door de biologie van het organisme (met name door de natuurlijke verspreidingscapaciteit van het organisme). De daadwerkelijke impact voor de export zal uiteindelijk afhangen van de eisen die importerende landen zullen stellen bij eventuele vestiging van het organisme in Nederland en de exportwaarde

naar die landen. De daadwerkelijke impact kan dus (in sterke mate) afwijken van de potentiële impact.

In de lijst van referenties staan alle gerefereerde bronnen met uitzondering van de standaardbronnen: EPPO-datasheet, EPPO Global Database, EPPO Reporting Service en de rapporten Fytosignalering van de NVWA. Deze bronnen zijn te vinden op de websites van EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organisation) en de NVWA. Een beschrijving van de risicobeoordelingsmethode (o.a. 'rating guidance') kunt u ook vinden op de website van de NVWA.